

ЕКОНОМІКА СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ ТА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ

**Методичні рекомендації до індивідуальної роботи
для здобувачів ступеня вищої освіти магістра
спеціальності «Економіка»
освітньо-професійних програми «Економіка та управління ринком землі»,
«Міжнародна економіка»,
«Управління персоналом та економіка праці»**

Індивідуальне завдання

з курсу «Економіка сільських територій та сільськогосподарського землекористування» являє собою наукове дослідження і виконується за обраною студентом темою з переліку запропонованих тем викладачем.

Виконання ІНДЗ передбачає підготовку доповіді-презентації з актуальних проблем СЕНУРЗ та виступ з нею на практичному занятті. Студенти мають підготувати аналітичну доповідь на основі наукових публікацій і статистичних даних за заданою тематикою та підготувати презентацію із побудовою схем, графіків, таблиць, діаграм тощо.

Виконання ІНДЗ передбачає:

- пошук інформації, які висвітлюють аналізовану проблему;
- пошук статистичних даних та їх аналіз;
- складання звіту з ІНДЗ;
- презентацію ІНДЗ на практичному занятті (виступ до 10 хвилин).

Обсяг звіту з ІНДЗ – 10-15 аркушів формату А-4.

Орієнтовні теми для індивідуального завдання

1. Поняття сільської території, її структура та функції на сучасному етапі.
2. Поняття сільської місцевості, села, сільського населеного пункту, сільського поселення та адміністративно-територіальної одиниці.
3. Критерії віднесення населених пунктів до сільських.
4. Класифікація сільських населених пунктів за людністю, за функціональним призначенням.
5. Еволюція розвитку сільських населених пунктів в Україні.
6. Суть соціально-економічного розвитку сільських територій в умовах трансформаційних процесів.
7. Поняття сталого розвитку та сільського розвитку.
8. Поняття соціальної сфери та її структура.
9. Поняття сільської поселенської мережі, показники її розвитку.

10. Характеристика сучасного стану поселенської мережі в Україні та тенденцій.
11. Суть соціально-економічного розвитку сільських територій в умовах трансформаційних процесів.
12. Поняття соціальної інфраструктури та її галузева структура.
13. Поняття виробничої сфери сільських територій.
14. Реформування аграрного сектора та земельна реформа в контексті розвитку сільських територій.
15. Формування багатоукладної економіки села.
16. Сільське господарство в контексті розвитку сільських територій.
17. Поняття несільськогосподарських видів діяльності.
18. Розвиток малих форм господарювання на селі, їх переваги та недоліки.
19. Особливості індивідуальної підприємницької діяльності в сільській місцевості.
20. Поняття сільського зеленого туризму та його різновиди (агротуризм, екотуризм та ін.).
21. Зарубіжний досвід зеленого туризму.
22. Сучасний стан виробничої інфраструктури, тенденції та проблеми розвитку на сільських територіях.
23. Суть обслуговуючого сільськогосподарського кооперативу, його види та місце в розвитку сільських територій.
24. Суть кредитної спілки та її значення для розвитку сільських територій.
25. Система управління сільськими територіями.
26. Державна політика розвитку села.
27. Сільська громада, її місце в системі управління сільською територією

Критерії оцінювання

Максимальна оцінка, яку студент може отримати за виконання індивідуального завдання, становить 20 балів (15 балів - доповідь, 5 балів - презентація).

Критерії оцінювання доповіді:

15 балів – повне розкриття теми, наявність власної думки, висновків та списку використаних літературних джерел;

10-14 балів – тема розкрита не повністю, наявні помилки в оформленні;

5-9 балів – наявні матеріали, які не дозволили студенту розкрити тему, відсутня думка студента;

1-4 бали – наявні окремі матеріали, які не дозволяють оцінити думку студента щодо теми дослідження.

Критерії оцінювання презентації:

5 балів – презентація точно відповідає темі, містить важливу інформацію, має чітку, логічно вибудовану структуру, робота є прикладом високого рівня володіння комп'ютерними технологіями;

3-4 бали – загалом презентація відповідає темі і є досить інформативною, прослідковується певна структура в розміщенні інформації, проте естетичний вигляд дещо псує недостатньо чітка структура розміщення інформації та не зовсім доречна графіка оформлення.

1-2 бали – містить близький за тематикою матеріал, але не несе важливої інформативної функції, важко вловити структуру подання інформації, графіки і таблиці відсутні, естетичний вигляд незадовільний (відсутня чітка структура розміщення інформації, недоречна графіка оформлення).

Література

Рекомендована література

1. Лазарева О. В. Соціально-економічний розвиток сільських територій : навч. посіб. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 128 с.
2. Калетнік Г. М., Гончарук І. В., Ємчик Т. В., Лутковська С. М. Аграрна політика та земельні відносини. Вінниця : ВНАУ, 2020. 307 с.
3. Кирилов Ю.Є., Потравка Л.О., Вольська О.М. Соціально-економічний розвиток сільських територій: навч. посіб. Київ: Гельветика. 2020. 184 с.
4. Збарський В.К., Мацибора В.І., Чалий А.А. та ін. Економіка сільського господарства: навчальний посібник / за ред. В.К.Збарського і В.І. Мацибори. Київ : Каравелла, 2016. 312 с.
5. Аграрна економіка : навч. посіб. / В. Я. Білоножка, І.І. Мостов'як, В.П.Карпенко, С. П. Полторецький, А. П. Березовський; за ред. В.Я. Білоножка. Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2016. 418 с.
6. Вакуленко В., Гринчук Н., Борщ Г. Місцевий економічний розвиток: посібник для викладача. Київ, 2018. 103 с.
7. Аграрна політика Європейського Союзу: виклики та перспективи : монографія / за ред. проф. Т. О. Зінчук. Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 494 с.
8. Ремига О. Посібник з економічного розвитку сільських територій. Київ, 2015. 108 с.
9. Залізко В. Д. Теоретичні, методологічні та практичні передумови розвитку сільських територій у контексті зміцнення їх економічної безпеки : навчальний посібник. Lambert Academic Publishing. 2017. 85 с
10. Андрійчук В. Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу: підручник. Київ : КНЕУ, 2013. 779 с.
11. Соціально-економічний розвиток сільських територій: навчальний посібник / за ред. В.К. Терещенка. Київ, 2011. 348 с.

12. Морозюк Н. В. Організаційно-економічні засади сталого розвитку сільських територій: монографія. Ніжин : Видавець ПП Лисенко М.М., 2014. 304 с.

13. Дієсперов В. С. Сталий сільський розвиток: проблеми становлення: монографія. Київ, 2011. 216 с.

14. Бахчиванжи Л. А. Диверсифікація діяльності та перспективи соціально-економічного розвитку аграрних підприємств: монографія. Одеса, 2013. 92 с.

15. Соціально-економічні засади розвитку сільських територій (економіка, підприємництво і менеджмент): монографія / за ред. М. Й. Маліка. Київ : ННЦ «Ін-т аграр. Економіки», 2012. 639 с.

16. Studies on the Agricultural and Food Sector in Central and Eastern Europe. Edited by Leibniz Institute of Agricultural Development in Central and Eastern Europe IAMO. 2009. Volume 49. URL: <http://econpapers.repec.org/bookchap/zbwiamost/49.htm>

17. Augère-Granier M.-L. Supporting young farmers in the EU. URL: <https://epthinktank.eu/2015/06/19/supporting-young-farmers-in-the-eu/>

18. Дугієнко Н. О., Колобердянко І. І., Пріц К. А. Тенденції та проблеми сільськогосподарського землекористування в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 49. С. 32-39. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/49-2020>.

19. Дугієнко Н. О., Лева В. Е. Сучасні тенденції розвитку аграрного сектору України. *Науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку»*. 2018. № 25. С. 125-131.

20. Дугієнко Н., Овчаренко І. Теоретичні засади раціонального сільськогосподарського землекористування. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. № 21. С. 510-516. (Index Copernicus).

21. Дугієнко Н. О., Дьякова С. Еколого-економічні проблеми використання земель у сільському господарстві України. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2017. № 2. С. 67-74.

Інформаційні ресурси:

1. Колесников В.І. Світовий досвід розвитку сільських територій. *Ефективна економіка*. 2014. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2956>.
2. Сільськогосподарське дорадництво у світі. URL: <http://www.dorada.org.ua/nadpomogu-doradniku/silskogospodarskedoradnitstvo-u-sviti.html>.
3. Газуда Л. М., Герцег В. А. Міжнародний досвід забезпечення розвитку сільських територій. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Випуск 17, 2018. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/17_1_2018ua/12.pdf
4. Європейський інформаційно-дослідницький центр. Європейський досвід законодавчого регулювання державної підтримки та розвитку сільських населених пунктів. URL: <http://euinfocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/28885.pdf>
5. Указ Президента України Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року від 30 вересня 2019 року № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
6. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення» від 31.03.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/552-20#Text>
7. Напрямки державної політики щодо екологізації національної економіки: Аналітична записка. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/807/>
8. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991 № 1264-ХІІ (зі змінами від 22.0.2018 р.). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>.
9. Концепція національної екологічної політики України на період до 2020 р., схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2007 р. № 880-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/880-2007-%D1%80#Text>.

10. Закон України «Основні засади (Стратегія) державної екологічної політики на період до 2030 року» від 28.02.2019 р. № 2697-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19>.

